

Openbaar

Opsteller
Leidinggevende
Portefeuillehouder

S. Litjens
Samenleving
De heer M. Janssen (wethouder)

Join-nummer
Onderwerp
Te nemen besluit

BenW\2070
B&W-voorstel Regionaal beleidsplan schuldhulpverlening 2021 - 2025
1. Instemmen met het Regionaal beleidsplan schuldhulpverlening 2021-2025;
2. Instemmen met de Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Leudal 2021;
3. Het Regionaal beleidsplan schuldhulpverlening en de Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Leudal 2021 ter vaststelling voor te leggen aan de gemeenteraad met bijgevoegd raadsvoorstel en raadsbesluit.
17-11-2020

Datum in B&W

1. Onderwerp

B&W-voorstel Regionaal beleidsplan schuldhulpverlening 2021 - 2025

2. Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

Het Regionale beleidsplan schuldhulpverlening 'Een passend verhaal' loopt af in december 2020. De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) schrijft voor, dat de gemeenteraad iedere vier jaar een plan vaststelt, dat richting geeft aan integrale schuldhulpverlening voor inwoners.

Per 01-01-2021 treedt de wijziging van de Wgs in werking. De wijziging van de Wgs geeft gemeenten de mogelijkheid om gegevens van burgers met betalingsachterstanden in een vroeg stadium uit te wisselen met woningcorporaties, energie- en drinkwaterbedrijven en zorgverzekeraars. Hierdoor krijgen gemeenten mensen met schulden tijdig in beeld en kunnen zij schuldhulpverlening aanbieden. De wetgever heeft in de wet opgenomen dat gemeenten in een verordening moeten vastleggen binnen welke termijn na het eerste gesprek over de hulpvraag wordt besloten of iemand voor een schuldenregeling in aanmerking komt.

Voor de beleidsperiode van 2021 tot 2025 hebben we met de gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert en Roerdalen wederom in samenwerking het Regionaal beleidsplan schuldhulpverlening opgesteld. Dit ook omdat wij veel overeenkomsten hebben, onder andere waar het de hulpverlening betreft. In al de vijf gemeenten is het Algemeen Maatschappelijk werkzaam, en werken deze gemeenten met Plangroep. Waardoor er op eenzelfde wijze gerapporteerd wordt en gebenchmarkt kan worden. Om ruimte te geven aan de couleur locale stelt elke gemeente een eigen uitvoeringsplan op. Dit lokale uitvoeringsplan geeft inzicht in de lokale accenten en initiatieven met tijdsplanningen, financiële consequenties en manier van communicatie naar de inwoners.

Het beleidsplan en de verordening dienen te worden voorgelegd aan de Raad. Het College wordt gevraagd in te stemmen van het beleidsplan en de verordening en beiden door te leiden naar de gemeenteraad ter vaststelling.

3. Voorstel aan College

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende collegedoelstelling(en):

- Participatie

Uw college wordt gevraagd:

1. In te stemmen met het Regionaal beleidsplan schuldhulpverlening 2021-2025;
2. In te stemmen met de Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Leudal 2021;
3. Het Regionale beleidsplan schuldhulpverlening en de Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Leudal 2021 ter vaststelling voor te leggen aan de gemeenteraad met bijgevoegd raadsvoorstel en raadsbesluit.

4. Argumenten

- 1.1. Het regionale beleidsplan schuldhulpverlening 'Een passend verhaal' loopt af in december 2020. De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) schrijft voor, dat de gemeenteraad iedere vier jaar een plan vaststelt, dat richting geeft aan integrale schuldhulpverlening voor inwoners. Integrale schuldhulpverlening is het actief ondersteunen van een inwoner bij het vinden van een oplossing voor zijn/haar financiële problemen. Maar ook bij het vinden van een oplossing voor de eventuele oorzaken hiervan of voor omstandigheden die verhinderen dat de financiële problemen kunnen worden opgelost (NVVK, 2012). De taak van het college is om, volgens dit plan, schuldhulpverlening te bieden aan de inwoners van de gemeente. En om de inwoner proactief te benaderen met een hulpaanbod als er signalen zijn ontvangen van schuldeisers over betalingsachterstanden die een goede indicatie vormen voor meer schulden. Het nieuwe beleidsplan schuldhulpverlening is een vervolg op het beleidsplan 'Een passend verhaal' dat in 2020 afloopt.
- 1.2. Per 01-01-2021 treedt de wijziging van de Wgs in werking. De wijziging van de Wgs geeft gemeenten de mogelijkheid om gegevens van burgers met betalingsachterstanden in een vroeg stadium uit te wisselen met woningcorporaties, energie- en drinkwaterbedrijven en zorgverzekeraars, de zogenaamde "vroegsignalering". Hierdoor krijgen gemeenten mensen met schulden tijdig in beeld en kunnen zij schuldhulpverlening aanbieden. In het uitvoeringsplan zal dit verder worden uitgewerkt.
- 1.3. Voor de beleidsperiode van 2021 tot 2025 hebben we met de gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert en Roerdalen wederom in samenwerking het regionaal beleidsplan schuldhulpverlening opgesteld. Om ruimte te geven aan de couleur locale stelt elke gemeente een eigen uitvoeringsplan op. Dit lokale uitvoeringsplan geeft inzicht in de lokale accenten en initiatieven met tijdsplanningen, financiële consequenties en manier van communicatie naar de inwoners. Dit zal na vaststelling van het beleidsplan en de verordening worden opgesteld.
- 1.4. Schulden vormen niet alleen een probleem voor de inwoner met schulden zelf, maar ook voor de omgeving, de schuldeiser(s) en de maatschappij. Inwoners met schulden vinden het moeilijk deel te nemen aan het dagelijks leven. Zij ervaren veel stress en dat werkt negatief door op het gebied van fysieke en psychische gezondheidsklachten. Ze besteden minder aandacht aan de opvoeding van kinderen en het lukt minder goed om het (sociaal) netwerk te onderhouden. Ook het vinden en behouden van werk wordt belemmerd. In een uitkeringssituatie wordt re-integratie bemoeilijkt.
- 1.5. Ondanks alle inspanningen van de betrokken partijen in de afgelopen jaren, blijft de schuldenproblematiek in Nederland een hardnekkig en omvangrijk probleem en in het Beleidsplan Sociaal Domein is dit ook een van de actielijnen. Volgens het CBS-dashboard geregistreerde problematische schulden 2015-2018 kampt 4,6% van de huishoudens in Leudal met problematische schulden. Dit is lager dan het landelijke gemiddelde van 8,3% van de huishoudens. Echter, gezien de grote gevolgen die inwoners ondervinden als zij stress ervaren door geldzorgen is het van het grootste belang om vroegtijdig en adequaat hulp aan te bieden op een manier die aansluit bij de hulpvrager, met als doel een duurzame schuldenvrije toekomst voor onze inwoners te realiseren. Financiële problemen leiden tot persoonlijke moeilijkheden op meerdere leefgebieden en hoge maatschappelijke kosten. Dit legitimeert in grote mate de noodzaak van doortastend en effectief beleid met een integraal karakter.

- 1.6. Op basis van de evaluatie van het huidige aflopende beleid, wetenschappelijke, lokale en nationale ontwikkelingen en inzichten en wetswijzigingen is een visie geformuleerd waaruit 5 speerpunten met concrete actiepunten zijn voort gekomen.
- 1.7. De speerpunten zien er als volgt uit:
1. We voorkomen schulden;
 2. We communiceren duidelijk over onze aanpak;
 3. We kijken verder dan de schuld alleen;
 4. We werken samen;
 5. We werken aan een duurzame oplossing voor schulden.
- 1.8. Er is sprake van overlap tussen het armoede- en minimabeleid 2018 – 2023 van gemeente Leudal en het nieuwe beleidsplan schuldhelpverlening. Zo wordt preventie en vroegsignalering ook in het armoede- en minimabeleid 2018 – 2023 als een van de beleidsdoelen genoemd. Vroegsignalering is een instrument dat met de wijziging van de Wgs per 01-01-2021 een wettelijke taak wordt.
- 1.9. De wetgever heeft in de Wgs opgenomen dat de gemeente in een verordening moet vastleggen binnen welke termijn na het eerste gesprek over de hulpvraag wordt besloten of iemand voor een schuldenregeling in aanmerking komt. Het vaststellen van de verordening is een bevoegdheid van de gemeenteraad.
- 1.10. Op grond van artikel 2 van de Wgs moet de gemeenteraad telkens voor een periode van ten hoogste vier jaar een plan vaststellen dat richting geeft aan de integrale schuldhelpverlening aan de inwoners van de gemeente.
- 1.11. Er is in zekere zin een relatie met het TG/PvA besparingsmaatregelen sociaal domein. Echter, dit beleidsplan is niet een van de maatregelen zoals opgenomen in dit plan. Wel is de opdracht in het kader van besparingen in acht genomen bij het schrijven en uitwerken van dit plan voor Leudal.

Alle acties mogelijk gemaakt binnen dit beleidsplan, zijn er in basis op gericht duurdere maatwerktrajecten te voorkomen en zullen om deze reden aansluiten bij de aanbevelingen van Twynstra-Gudde. Schuldhelpverlening hangt nauw samen met het Sociaal Domein, omdat schulden kunnen leiden tot problemen op meerdere leefgebieden. Hoe eerder schulden aangepakt kunnen worden, hoe sneller een inwoner weer kan participeren in bijvoorbeeld werk of als mantelzorger, waardoor er ook op dit vlak kosten bespaard kunnen worden. Er is nauw overleg met de beleidsmedewerker Participatie, ook lid van het kernteam traject Twynstra-Gudde.

Tevens is door de wethouder aangegeven schuldhelpverlening en vroegsignalering binnen de huidige subsidies (begroting) uitgevoerd moet worden. Deze afspraken zijn dan ook met Algemeen Maatschappelijk Werk gemaakt. De verwachting is echter dat door Corona het aantal mensen met schulden landelijk gaat oplopen. Het rijk heeft extra middelen aangekondigd voor het bestrijden van armoede en schulden, maar de hoogte daarvan voor Leudal is nog niet bekend.

Voor een verdere uitwerking wordt naar het beleidsplan verwezen (bijlage 1).

5. Risico's

Niet van toepassing.

6. Motivering geheim / kabinet

Niet van toepassing.

7. Juridisch kader

De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) vormt het juridisch kader.

8. Financiële samenvatting

	2020	2021	2022	2023
Kostenplaats	Gemeentelijk armoedebeleid			
Kostensoort	Overige kosten			
Begroting	74.767	74.767	74.767	74.767
Realisatie	36.312			
Verplichtingen	20.000			
Restant	18.455			
Kosten dit advies	n.t.b.			
Restant	18.455			

Toelichting:

De uitvoering van het beleidsplan kan binnen het budget voor de schuldhulpverlening plaatsvinden. In het uitvoeringsplan worden de kosten voor de vroegsignalering verder uitgewerkt, waarbij het uitgangspunt is dat een en ander binnen het beschikbare budget (rijksbudget) gerealiseerd dient te worden.

Het Rijk stelt bovendien een bedrag van 146 miljoen beschikbaar voor de aanpak van armoede en schulden. Echter, het is nog niet bekend wat dit precies voor Leudal gaat bedragen.

9. Overige integrale afstemming

Bij de totstandkoming van het regionale beleidsplan schuldhulpverlening is samengewerkt met de gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Nederweert en Roerdalen. Ook schuldhulpverlener Plangroep en het Algemeen Maatschappelijk Werk zijn partners in het samenwerkingstraject. Ook de Adviesraad Sociaal Domein en Synthese zijn betrokken geweest bij dit beleidsplan.

10.Communicatie

De regiogemeenten en ketenpartners worden op de hoogte gesteld van het besluit. Na vaststelling van het beleidsplan wordt het lokale uitvoeringsplan voorbereid. Een communicatieplan voor onder andere inwoners maakt hier onderdeel van uit. Het uitvoeringsplan is voorzien op 01 juli 2021.

11.Bijlagen

1. Regionaal beleidsplan Schuldhelpverlening 2021-2025;
2. Verordening beslistermijn schuldhelpverlening Leudal 2021;
3. Raadsvoorstel regionaal beleidsplan schuldhelpverlening 2021-2025;
4. Raadsbesluit;
5. Reactie Adviesraad Sociaal Domein samen met reactie gemeente Leudal.